

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного
університету

від «26» серпня 2024 року
(протокол № 1)

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

ПРОГРАМА

**обов'язкової дисципліни
підготовки здобувачів II рівня вищої освіти**

**Спеціальність: 014.16 Середня освіта (Захист України)
Освітньо-професійна програма: «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ЗАХИСТ
УКРАЇНИ)»**

Гуманітарно-економічний факультет

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри правознавства Мирошніченко В.О.

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету «22» серпня 2024 року, протокол № 1.

ВСТУП

Програма обов'язкового освітнього компонента «Виробнича практика в закладі освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Захист України)» підготовки здобувачів вищої освіти кваліфікації магістр середньої освіти, спеціальності 014.16 Середня освіта (Захист України).

Предметом вивчення освітнього компонента «Виробнича практика в закладі освіти» є формування та вдосконалення професійних компетентностей майбутніх викладачів з предмета «Захист України» у реальних умовах педагогічної діяльності. Практика передбачає набуття навичок викладання, організації виховної роботи та роботи зі здобувачами освіти в закладах освіти.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

1.1. Метою виробничої практики в закладі освіти є набуття практичних навичок та формування професійних компетентностей у майбутніх викладачів, що необхідні їм для успішної реалізації навчально-виховної діяльності зі здобувачами освіти. Магістранти повинні засвоїти методи і прийоми викладання предмета «Захист України», а також оволодіти педагогічними технологіями, що сприяють ефективному навчанню. Крім того, практика сприяє формуванню вміння планувати і проводити навчальні заняття з урахуванням вікових та психологічних особливостей здобувачів освіти.

1.2. Основними завданнями проходження виробничої практики є:

- ознайомлення з особливостями організації та проведення навчальних занять з предмету «Захист України» у закладі освіти;
- вивчення та аналіз нормативно-правових документів, програм, планів, методичних рекомендацій, що регламентують зміст, форми та методи навчання з предмету «Захист України»;
- спостереження за діяльністю викладачів та учнів під час навчальних занять з предмету «Захист України», виявлення сильних та слабких сторін, аналіз проблем та шляхів їх вирішення;
- участь у підготовці та проведенні навчальних занять з предмету «Захист України» під керівництвом наставника, самостійне виконання окремих етапів та видів роботи;
- розроблення та захист проектів, що стосуються актуальних проблем захисту України, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних та ігрових методів навчання.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути відповідних **компетентностей** та демонструвати **програмні результати навчання**:

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і багатокультурність в суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності (культурна компетентність).

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до своїх обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

СК 1. Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК 2. Здатність формувати в учнів військово-тактичну компетентність на основі предмета «Захист України».

СК 3. Здатність формувати в учнів медико-тактичну компетентність на основі предмета «Захист України».

СК 4. Здатність формувати в учнів безпеково-правову компетентність на основі предмета «Захист України».

СК 5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел з предмета «Захист України» й використання інформаційно-пошукових інструментів.

СК 6. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

СК 7. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності.

СК 8. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів.

СК 9. Здатність добирати зміст навчання і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК 10. Здатність розвивати в учнів логічне мислення.

СК 11. Здатність формувати ціннісне ставлення в учнів.

СК 12. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

СК 13. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.

СК 14. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'я збережувальні та інклюзивні технології під час освітнього процесу.

СК 15. Здатність прогнозувати результати та планувати освітній процес.

СК 16. Здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку учнів з використанням різних видів і форм їх навчально-пізнавальної діяльності.

СК 17. Здатність здійснювати оцінювання та аналіз результатів навчання учнів.

СК 18. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

СК 19. Здатність використовувати інновації в професійній діяльності.

СК 20. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем.

СК 21. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

СК 22. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.

ПРН 1. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів.

ПРН 2. Розв'язувати конфліктні ситуації у найбільш ефективний спосіб.

ПРН 3. Виявляти повагу до української культури та національної ідентичності.

ПРН 4. Визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять із предмета «Захист України».

ПРН 5. Приймати ефективні рішення під час викладацької діяльності.

ПРН 6. Розв'язувати проблеми навчально-виховного характеру.

ПРН 7. Спілкуватися державною мовою.

ПРН 8. Здійснювати структурно-функціональний аналіз навчального матеріалу та визначати очікувані результати навчальної діяльності.

ПРН 9. Добирати зміст навчального матеріалу.

ПРН 10. Володіти прийомами і засобами формування ключових і предметних компетентностей.

ПРН 11. Залучати до навчання предмета «Захист України» матеріал інших предметів.

ПРН 12. Добирати доцільні методи і прийоми навчання предмета «Захист України».

ПРН 13. Створювати ситуацію критичного та логічного мислення.

ПРН 14. Уміти спонукати учнів до висловлювання ціннісних ставлень.

ПРН 15. Орієнтуватися в інформаційному просторі.

ПРН 16. Оперувати безпеково-правовою інформацією в навчальному процесі.

ПРН 17. Організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію.

ПРН 18. Виявляти індивідуальний підхід до учнів з особливими потребами.

ПРН 19. Планувати освітній процес на рівні курсу, теми та уроку.

ПРН 20. Оптимально структурувати навчальне заняття.

ПРН 21. Оцінювати й аналізувати результати діяльності учнів.

ПРН 22. Використовувати нові методи і прийоми навчання.

ПРН 23. Розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері освіти та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, етичних норм.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Необхідність формулювання додаткових орієнтирів щодо організації, проходження та захисту практики у здобувачів другого рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання в режимі on-line обумовлена: а) воєнним станом, що діє на всій території України; б) неможливістю реального проходження практики у закладах освіти України більшістю студентів; в) можливістю виконання окремих завдань практики з використанням дистанційних технологій. Ці орієнтири визначають окремі особливості організації, проходження та захисту практики в режимі on-line на кафедрі правознавства БДПУ.

Здобувачі другого рівня вищої освіти, денної та заочної форми навчання, що проходять практику в режимі on-line, зобов'язані виконати навчальну та практичну види роботи:

1. Навчальна робота:

а) опрацювати Модельну навчальну програму «Захист України. Інтегрований курс» для закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Опубліковано 13 серпня 2024 року. <https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/news/2024/08/13/MNP-Zakhyst.Ukrayiny-Intehrovany.kurs-2024.pdf> , а також проаналізувати навчальну програму для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Рівень стандарту. Рекомендовано МОН. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zakhyst.Ukrayiny-10-11-standart.pdf>

У звіті відмітити, які теми у цих 2-х програмах Ви б розширили, які б скоротили, на чому б зацентрували увагу якби викладали цей предмет в сучасних умовах;

б) ознайомитись із ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИМИ РЕКОМЕНДАЦІЯМИ щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навч. році (Захист України) https://osvita.ua/doc/files/news/930/93000/Zachyst_Ukrayiny.pdf та з ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИМИ РЕКОМЕНДАЦІЯМИ щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. ЗАХИСТ УКРАЇНИ. (https://osvita.ua/doc/files/news/899/89974/IMR-2023-2024-Zakhyst_Ukrayiny_12_09_202.pdf) У звіті відмітити, які методи, прийоми, засоби та моделі навчання Ви б використовували під час викладання цього предмету;

в) ознайомитись із шкільними підручниками з предмету «Захист України» за 10 клас - <https://shkola.in.ua/pidruchnyky/10-klas/zakhyst-vitchyzny/> та «Захист Вітчизни» за 11 клас - <https://shkola.in.ua/pidruchnyky/11-klas/zakhyst-vitchyzny/>

У звіті надати характеристику обраних 6 підручників (3 за 10 клас і 3 за 11 клас) про їх основні структурні компоненти підручника – 1. Текст : описово-розповідальний, роз'яснювальний, додатковий; 2. Позатекстовий компонент : Методичний апарат (питання і завдання, виділення шрифтом, таблиці, інструктивно-методичний матеріал); Апарат орієнтування (зміст, рубрикація, сигнальні символи, список літератури); Ілюстрації. Надати загальні оцінки цим підручникам. У висновку зазначити, які саме підручники Ви б обрали для викладання (автори і рік видання);

2. Практична робота:

г) подивитись не менше 3-х трансляцій дистанційних (онлайн) відкритих уроків з дисципліни «Захист України» та 3-х офлайн уроків (записаних в аудиторії) та описати ці 6 уроків згідно орієнтовного аналізу уроку; уроки див. за посиланням: (Онлайн Уроки з Захисту України. 2023. (Учитель року) -

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL9B8xllnf8T7rRiEkJzp3mYi4wWBdFepM>; Офлайн уроки (обрати 3) : (<https://www.youtube.com/watch?v=epLuLt3wOL4>); (<https://www.youtube.com/watch?v=JzTIAAgVOCE>); (<https://www.youtube.com/watch?v=sO1qNJOFjY>); (<https://www.youtube.com/watch?v=Bs35HOLDONY>); (https://www.youtube.com/live/EU89wiRQJ58?si=JI_HW8b21C4kzMSH); (https://www.youtube.com/watch?v=I42oe7yjhv4&list=PL7w9d-B_UG-s_RUYQeKP7iBh4sq_vs4NY&index=2) або на інших ресурсах.

У звіті відобразити аналіз усіх 6 вибраних Вами уроків (обов'язкове посилання на кожен урок – тема та посилання), (це за об'ємом має бути найбільша частина звіту);

г) створити стенд для кабінету Захисту України у програмі MS Publisher (або Figma). Стенд має бути продуманим і включати не менше 6-7 рубрик (теми рубрик беруться з програми предмету, наприклад: «Військова символіка України», «Історія українського війська», «Медико-тактична підготовка», «Строюва підготовка», «Вогнева підготовка», «Тактична підготовка», «Цивільний захист», «Військовий обов'язок», «Складові сектору безпеки України», «Організаційна структура та склад ЗСУ», «Військові звання та знаки розрізнення в ЗСУ», «Основні зразки озброєння та військової техніки в ЗСУ», «Статути ЗСУ», «Військове законодавство України», «Мінна безпека та правила поведіння з вибухонебезпечними предметами», «Будова та розбір автомата АК 74М», «Теоретичні основи стрільби», «Військова топографія» та ін.). Приклад стенду –

д) виконати індивідуальне завдання – пройти невеликих 4 тестування : 1) Основи міжнародного гуманітарного права. 10 клас. <https://naurok.com.ua/test/testovi-zavdannya---pomichnik-vchitelya-12-11-2509300.html> ; 2) Тактична підготовка. Основні риси загальновійськового бою. 10 клас. <https://naurok.com.ua/test/kontrolni-pitannya-z-temi-16-taktichna-pidgotovka-osnovni-risi-zagalnoviyskovogo-boyu-2493355.html> ; 3) Узагальнення з ОМЗ 10 клас - <https://naurok.com.ua/test/uzagalneniya-z-omz-7856.html> ; 4) Контрольний тест 10-11 клас - <https://naurok.com.ua/test/kontrolniy-test-10-klas-3342.html> на сторінці сайту НА УРОК (натисніть третій ярлик - ТЕСТУВАННЯ і програма автоматично запуститься, дайте відповідь на питання і вам в кінці відкриється ваша оцінка, зробіть скріншоти екрану результатів цих тестувань).

А також на інформаційному сайті - <https://www.victory-drones.com/warrior> відберіть 10 навчальних курсів (YouTube, Prometheus та ін.), які б Ви порадили старшокласникам для самостійного опрацювання.

По закінченню виробничої практики кожен здобувач другого рівня вищої освіти, денної та заочної форми навчання, зобов'язаний підготувати звітну документацію про проходження «Виробничої практики в закладі освіти» (Додаток 1).

3. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

За результатами практики виставляється залік.

Повне виконання індивідуального плану роботи оцінюється в 100 балів, зокрема:

1. Виконання навчальної роботи – 50 балів (завдання 1 – 25 балів, завдання 2 – 25 балів);
2. Виконання практичної роботи – 50 балів (завдання 1 – 25 балів, завдання 2 – 25 балів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ

Оцінка за національною системою	За шкалою ECST	за 100-бальною системою	Рівень навчальних досягнень студентів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	2	3	4	5
Зараховано	A	100-90	Високий рівень	<p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент повністю виконав план роботи та індивідуальні завдання без допомоги викладача та володіє вміннями творчо-пошукової діяльності. <p><u>Оформлення завдань навчальної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт містить відомості про виконання студентом усіх завдань навчальної роботи, висновки і пропозиції, список використаної літератури, оформлений у відповідності до вимог, і включає всі необхідні компоненти. <p><u>Оформлення завдань практичної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ повністю опрацьовані матеріали з програми підготовки "Тактична медицина" з повністю складеним тестом.

	B	89 - 82	Високий рівень	<p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент в основному виконав план роботи без допомоги викладача. <p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент повністю виконав план роботи та індивідуальні завдання з частковою допомогою викладача та володіє уміньми творчо-пошукової діяльності. <p><u>Оформлення завдань навчальної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт містить відомості про виконання студентом усіх завдань навчальної роботи з деякими неточностями, висновки і пропозиції, список використаної літератури, оформлений у відповідності до вимог, і включає всі необхідні компоненти. <p><u>Оформлення завдань практичної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ повністю опрацьовані матеріали з програми підготовки "Тактична медицина" зі складеним тестом на позитивну оцінку.
Зараховано	C	81-74	Достатній рівень	<p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент виконав більшу частину плану роботи без допомоги викладача. <p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент виконав план роботи та індивідуальні завдання з допомогою викладача та володіє уміньми творчо-пошукової діяльності. <p><u>Оформлення завдань навчальної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт містить відомості про виконання студентом усіх завдань навчальної роботи з неточностями, висновки і пропозиції, список використаної літератури, оформлений з помилками у відповідності до вимог, і включає всі необхідні компоненти. <p><u>Оформлення завдань практичної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ опрацьовані матеріали на половину з програми підготовки "Тактична медицина" зі складеним тестом на позитивну оцінку.
Зараховано	D	73-64	Середній рівень	<p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент лише частково виконав план роботи за консультацією та під контролем викладача. <p><u>Оформлення завдань навчальної та практичної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт містить часткові відомості про виконання студентом розділів програми практики та індивідуальних завдань, висновки, список використаної літератури, має значні недоліки в його оформленні, включає не всі необхідні компоненти. Застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з декількох джерел; має фрагментарні навички в роботі з науковими джерелами.

Зараховано	E	63-60	Початковий рівень	<p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент лише частково виконав план роботи за консультацією викладача та під його керівництвом. Застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з підручником. <p><u>Оформлення завдань навчальної та практичної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт містить недостатній обсяг інформації про виконання студентом розділів програми практики, висновки, список використаної літератури, має значні недоліки в його оформленні, включає не всі необхідні компоненти. Володіє умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу.
Незараховано	FX	59-0	Низький	<p><u>Виконання індивідуального плану роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Студент не виконав план індивідуальної роботи. <p><u>Оформлення завдань навчальної та практичної роботи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт не містить відомостей про виконання студентом усіх розділів програми практики, не відповідає вимогам до його оформлення, містить велику кількість помилок, не має усіх необхідних компонентів, або являє собою повну дослівну копію звіту іншого студента.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ:

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Література:

Базова:

1. Лелека В. М. Захист Вітчизни. Організація та методика викладання предмета. Посібник. Київ: Ранок, 2017. 192 с.
2. Лодатко Є. О. Педагогічне моделювання: монографія. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2023. 208 с. URL: <https://bohdan-books.com/catalog/book/162902>
3. Мартинець Л. А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. 2-е вид., доповнене та перероблене Донецьк-Вінниця, 2015. 102 с.

4. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи : навч. посібник / К.М. Гнезділова, С.О. Касярум. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2014. 124 с.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор – укладач Н.П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2019. 140 с.
6. Мирошниченко В.О. Формування предметних компетентностей засобами проектного навчання / за ред. Баханова К.О. Харків : Вид. гр. «Основа», 2018. 128 с.
7. Моделі організаційних систем відкритої освіти / Биков В.Ю.: монографія. Київ: Атіка, 2018. 684 с.
8. Навчання предмета «Захист України» у закладах загальної середньої освіти: методичні рекомендації / упор. Н.М. Сукачова, за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОШПО, 2021. 48 с.
9. Шевчук С. С. Інноваційна діяльність педагога професійної школи: Навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2015. 164 с.
10. Методика військово-патріотичного виховання учнів у закладах загальної середньої освіти: методичні рекомендації. / Тимчик М.В. (ред.), Остапенко О.І., Журба К.О., Зубалій М.Д., Бінецький Д.О., Касіч Н.П., Кузора І.В. Київ, 2022. 91 с. https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/Тymchuk_M.V._Metod._rek._2022_.pdf

Допоміжна

1. Модельна навчальна програма «Захист України. Інтегрований курс» для закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Опубліковано 13 серпня 2024 року. <https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/news/2024/08/13/MNP-Zakhyst.Ukrayiny-Intehrovany.kurs-2024.pdf>
2. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році. (ЗАХИСТ УКРАЇНИ). https://osvita.ua/doc/files/news/930/93000/Zachyst_Ukrayiny.pdf
3. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Рівень стандарту. Рекомендовано МОН. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zakhyst.Ukrayiny-10-11-standart.pdf>
4. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. ЗАХИСТ УКРАЇНИ. https://osvita.ua/doc/files/news/899/89974/IMR-2023-2024-Zakhyst_Ukrayiny_12_09_202.pdf
5. Ішутіна О., Шаповалова Є. Педагогічне моделювання як засіб формування методичної компетентності майбутнього вчителя. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Вип. 7. Слов'янськ, 2018. С.87-94 URL: https://www.researchgate.net/publication/327810816_PEDAGOGICNE_MODELUVANNA_AK_ZASIB_FORMUVANNA_METODICNOI_KOMPETENTNOSTI_MAJBUTNOGO_VC_I_TELA
6. Військово-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі : посібник. уклад. М. Зубалій, В. Івашковський, О. Остапенко, М. Тимчик та ін. Київ : ПАЛИВОДА А.В., 2016. 232 с. [НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ \(iitta.gov.ua\)](http://iitta.gov.ua)
7. Військово-патріотичне виховання учнів в умовах ідейно-світоглядної конфронтації: навчально-методичний посібник. Остапенко О.І., (ред.), Тимчик М.В., Зубалій М.Д., Журба К.О., Бінецький Д.О., Касіч Н.П., Кузора І.В. Київ, 2022. 165 с. https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/Ostapenko_O.I._Navch.-metod._pos._2022.pdf
8. Двадцять інтерактивних методів навчання / Освіта нова. – 2020. – URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/3286-20-interaktyvnykh-metodiv-vykladannia>

9. Кремень, В.Г., Ляшенко, О.І., & Локшина, О.І. (2020). Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура: наук.-аналіт. доп. НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України. Київ: Пед. думка. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-555-4-2020-49>
10. Кучерова Г.М. Інтерактивні вправи та ігри / Кучерова Г.М., Ягоднікова В.В.. Харків: Основа, 2011. – 144 с.
11. Мирошниченко В.О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 296 с.
12. Моделі змішаного навчання: особливості, поради. URL: <https://www.verkhnovyznytskashkola.org/post/%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%96->
13. Навчання, базоване на співпраці. 32 стратегії кооперації у класі / Освіта нова. 2018 - URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/1590-navchannia-bazovane-na-spivpratsi-32-stratehii-kooperatsii-u-klasi>
14. Організація особистісно орієнтованого навчання / упорядник Баханов К.О. Харків: Вид. група «Основа», 2008.
15. Нікітіна І. П. Науково-дослідницька діяльність учнів. 5-11 кл. / І.П. Нікітіна, Ю.О. Нікітін, В.В. Шеліхова, О.Л. Кожем'яка. Харків: Вид. група "Основа", 2006. 144 с.
16. Стадній А. Моделі дистанційного навчання. URL: http://aphn-journal.in.ua/archive/29_2020/part_4/24.pdf
17. Ягупов В.В. Модель навчання (модель навчального процесу). URL: https://eduknigi.com/ped_view.php?id=131

Інформаційні ресурси

1. Сайт для викладачів та здобувачів освіти з предмета «Захист України» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://sites.google.com/site/zahist56/>
2. ЗАХИСТ УКРАЇНИ електронний навчально-методичний журнал учителя [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://Zaxuct.at.ua/>
3. Сайт вчителя захисту України НВО № 16 м. Кропивницького Савенка Сергія / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://sites.google.com/a/kirovogradschool16.klasna.com/kabinet-zv/>
4. Дзюба Ігор - учитель предмета «Захист України» / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://lviv-school32.blogspot.com/>
5. «ЗАХИСТ УКРАЇНИ від Ганни Ягнич / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://jalmu4.blogspot.com/>
6. ЗАХИСТИМО УКРАЇНУ! Від Віктора Поліщука [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://viktorpoli.blogspot.com/>
7. Електронний збірник дидактичних ігор із предмета «Захист України» / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://didacticgameszu.blogspot.com/>
8. Для вчителів предмету “Захист Вітчизни”. Серія з 18 плакатів / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.ukrmilitary.com/2015/10/posters-zahyst-vitchizny.html>
9. Український центр військового лідерства / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://westudy.ua/umlc> / Курс «ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЛІДЕРІВ» <https://westudy.ua/umlc/course/6ba2edc5-918d-44a5-bd44-ce58f3b27cab>
10. Навчальний курс - "Навчання з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів" (ЕОРЕ) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://eoreplatform.web.app/dashboard>
11. #ВБЕЗПЕЦІ / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://safe.ed-era.com/>
12. ПІДГОТОВКА НАСЕЛЕННЯ ДО ТРО / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://sprotyvg7.com.ua/>

13. База: Сучасна військова підготовка. Prometheus / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+GMT101+2022_T3
14. Перша домедична допомога в умовах війни. Prometheus / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FAW+2022_T2
15. Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуаціях. Prometheus / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CIVIL101+2022_T3
16. Застосування технологій в умовах війни. Prometheus / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+UAV101+2022_T2

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра правознавства
Гуманітарно-економічний факультет

Звіт про проходження виробничої практики в закладі освіти

Студента(ки) 1 курсу,
II рівня вищої освіти «Магістр», групи м13У
спеціальності «014 Середня освіта (Захист України)»

Керівник практики:
кандидат педагогічних наук
Мирошниченко Володимир Олександрович

(підпис)

Бердянськ
2024

РОЗПОДІЛ НА ВИРОБНИЧУ ПРАКТИКУ
мІЗУ група
Спеціальність 014.16 Середня освіта (Захист України)

№	ПІБ здобувача	Керівники практики
1.
2.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

Студента-практиканта _____

на час виробничої практики в закладі освіти

Дата	Зміст роботи	Вид звітнього документу
1-2 тижден ь	<p>1. Навчальна робота: Завдання: а) опрацювати Модельну навчальну програму «Захист України. Інтегрований курс» для закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Опубліковано 13 серпня 2024 року. https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/news/2024/08/13/MNP-Zakhyst.Ukrayiny-Intehrovany.kurs-2024.pdf , а також навчальну програму для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Рівень стандарту. Рекомендовано МОН. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року №698 (https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zakhyst.Ukrayiny-10-11-standart.pdf). У звіті відмітити, які теми у 2-х програмах Ви б розширили, які б скоротили, на чому б зацентували увагу якби викладали цей предмет в сучасних умовах;</p> <p>б) ознайомитись із ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИМИ РЕКОМЕНДАЦІЯМИ щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році (ЗАХИСТ УКРАЇНИ). https://osvita.ua/doc/files/news/930/93000/Zachyst_Ukrayiny.pdf та ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИМИ РЕКОМЕНДАЦІЯМИ щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. ЗАХИСТ УКРАЇНИ. (https://osvita.ua/doc/files/news/899/89974/IMR-2023-2024-Zakhyst_Ukrayiny_12_09_202.pdf) У звіті відмітити, які методи, прийоми, засоби та моделі навчання Ви б використовували під час викладання цього предмету;</p> <p>в) ознайомитись із шкільними підручниками з предмету «Захист України» за 10 клас - https://shkola.in.ua/pidruchnyky/10-klas/zakhyst-vitchyzny/ та «Захист Вітчизни» за 11 клас - https://shkola.in.ua/pidruchnyky/11-klas/zakhyst-vitchyzny/ У звіті надати характеристику обраних 6 підручників (3 за 10 клас і 3 за 11 клас) про їх основні структурні компоненти підручника – 1. Текст : описово-розповідальний, роз'яснювальний, додатковий; 2. Позатекстовий компонент : Методичний апарат (питання і завдання, виділення шрифтом, таблиці, інструктивно-методичний матеріал); Апарат орієнтування (зміст, рубрикація, сигнальні символи, список літератури); Ілюстрації. Надати загальні оцінки цим підручникам. У висновку зазначити, які саме підручники Ви б обрали для викладання (автори і рік видання);</p>	Щоденник практики з виконаними завданнями
3-4 тижден ь	<p>2. Практична робота: Завдання: г) подивитись не менше 3-х трансляцій дистанційних (онлайн) відкритих уроків з дисципліни «Захист України» та 3-х офлайн уроків (записаних в аудиторії) та описати ці 6 уроків згідно орієнтовного</p>	Щоденник практики з виконаними завданнями

	<p>аналізу уроку; уроки див. за посиланням: (Онлайн Уроки з Захисту України. 2023. (Учитель року) - https://www.youtube.com/playlist?list=PL9B8xIInf8T7rRiEkJzp3mYi4wWBdFerM; Офлайн уроки (обрати 3) : (https://www.youtube.com/watch?v=epLuLt3wOL4); (https://www.youtube.com/watch?v=JzTIAAgVQCE); (https://www.youtube.com/watch?v=-sO1qNJOJfjY); (https://www.youtube.com/watch?v=Bs35HOLDONY); (https://www.youtube.com/live/EU89wiRQJ58?si=JI_HW8b21C4kzMSH); (https://www.youtube.com/watch?v=I42oe7yjh4&list=PL7w9d-B_UG-s_RUYQeKP7iBh4sq_vs4NY&index=2) або на інших ресурсах.</p> <p>У звіті відобразити аналіз усіх 6 вибраних Вами уроків (обов'язкове посилання на кожен урок – тема та посилання), (це за об'ємом має бути найбільша частина звіту);</p> <p>г) створити стенд для кабінету Захисту України у програмі MS Publisher (або Figma). Стенд має бути продуманим і включати <u>не менше 6-7 рубрик</u> (теми рубрик беруться з програми предмету, наприклад: «Військова символіка України», «Історія українського війська», «Медико-тактична підготовка», «Стройова підготовка», «Вогнева підготовка», «Тактична підготовка», «Цивільний захист», «Військовий обов'язок», «Складові сектору безпеки України», «Організаційна структура та склад ЗСУ», «Військові звання та знаки розрізнення в ЗСУ», «Основні зразки озброєння та військової техніки в ЗСУ», «Статуту ЗСУ», «Військове законодавство України», «Мінна безпека та правила поводження з вибухонебезпечними предметами», «Будова та розбір автомата АК 74М», «Теоретичні основи стрільби», «Військова топографія» та ін.).</p> <p>д) виконати індивідуальне завдання – пройти невеликих 4 тестування : 1) Основи міжнародного гуманітарного права. 10 клас. https://naurok.com.ua/test/testovi-zavdannya---pomichnik-vchitelya-12-11-2509300.html ; 2) Тактична підготовка. Основні риси загальновійськового бою. 10 клас. https://naurok.com.ua/test/kontrolni-pitannya-z-temi-16-taktichna-pidgotovka-osnovni-risi-zagalnoviyskovogo-boyu-2493355.html ; 3) Узагальнення з ОМЗ 10 клас - https://naurok.com.ua/test/uzagalneniya-z-omz-7856.html ; 4) Контрольний тест 10-11 клас - https://naurok.com.ua/test/kontrolniy-test-10-klas-3342.html на сторінці сайту НА УРОК (натисніть третій ярлик - ТЕСТУВАННЯ і програма автоматично запуститься, дайте відповідь на питання і вам в кінці відкриється ваша оцінка, зробіть скріншоти екрану результатів цих тестувань).</p> <p>А також на інформаційному сайті - https://www.victory-drones.com/warrior відберіть 10 навчальних курсів (YouTube, Prometheus та ін.), які б Ви порадили старшокласникам для самостійного опрацювання.</p>	и
	Підготовка звітної документації.	Звіт та щоденник практики

Керівник практики:

_____ (підпис)

(прізвище та ініціали)

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет гуманітарно-економічний _____

Кафедра правознавства _____

Освітній рівень II рівень вищої освіти «Магістр» _____

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Захист України)» _____

I курс, група м13У-з

Початок практики _____ Кінець практики _____

Керівник практики _____
(керівник практики згідно розподілу)

Здобувач вищої освіти _____

ініціали)

(підпис)

(прізвище,

«24» листопада 2024 року

ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

1-й етап. Навчальна робота:

Завдання 1.

Завдання 2.

2-й етап. Практична робота:

Завдання 1.

Завдання 2.